

II

(Oznámenia)

OZNÁMENIA INŠTITÚCIÍ, ORGÁNOV, ÚRADOV A AGENTÚR EURÓPSKEJ
ÚNIE

EURÓPSKA KOMISIA

OZNÁMENIE KOMISIE

**Usmernenia pre vykonávanie nariadenia (EÚ) 2019/1148 o uvádzaní prekursorov výbušnín na trh a
ich používaní**

(2020/C 210/01)

Vyhlásenie

Účelom týchto usmernení je pomôcť vnútroštátnym orgánom členských štátov, hospodárskym subjektom a online trhom pri uplatňovaní nariadenia (EÚ) 2019/1148. Právomoc autoritatívne vykladať právo Únie má len Súdny dvor Európskej únie.

Obsah

	<i>Strana</i>
ÚVOD	2
PRVÁ ČASŤ – USMERNENIA PRE ČLENSKÉ ŠTÁTY	3
ODDIEL I – REŽIM POVOĽOVANIA	3
ODDIEL II – VYKONÁVANIE INŠPEKCIÍ A KONTROL	3
ODDIEL III – VÝMENA INFORMÁCIÍ	3
ODDIEL IV – OVERENIE PRI PREDAJI	3
DRUHÁ ČASŤ – USMERNENIA PRE HOSPODÁRSKE SUBJEKTY A ONLINE TRHY	3
ODDIEL V – ROZPOZNÁVANIE A OHLASOVANIE PODOZRIVÝCH TRANSAKCIÍ A ZMIZNUTÍ A ODCUDZENÍ ZNAČNÉHO MNOŽSTVA	7
ODDIEL VI – INFORMOVANIE DODÁVATEĽSKÉHO REŤAZCA	12
ODDIEL VII – BEZPEČNOSŤ SKLADOVANIA	14
Dodatok č. 1 – Prechodné obdobia	16
Dodatok č. 2 – Kontrolný zoznam pre výkon inšpekcie vnútroštátnymi kontrolnými orgánmi	18
Dodatok č. 3 – Kontrolný zoznam na preukázanie súladu pre hospodárske subjekty, online trhy, profesionálnych používateľov a členov širokej verejnosti	19
Dodatok č. 4 – Vzor cezhraničného oznámenia	21
Dodatok č. 5 – Ďalšie usmernenie a iné názvy látok v prílohách k nariadeniu	22

ÚVOD

V modernej spoločnosti sa mnoho chemických látok denne používa v rôznych priemyselných procesoch, pri výkone povolania, ako aj v širokom a rôznorodom spotrebiteľskom sektore. Chemické látky sa okrem iného využívajú ako medziprodukty na výrobu iných chemických látok, ako rozpúšťadlá na rozpúšťanie materiálov, na výrobu výrobkov, ako napríklad farieb, ako zložky potravín a v konečných výrobkoch, ako napríklad čistiacich roztokoch. S prevažnou väčšinou týchto chemických látok na oprávnené účely obchodujú spoločnosti. Okrem toho môžu mať aj fyzické alebo právnické osoby oprávnený záujem získať alebo používať tieto chemické látky mimo profesijného kontextu, napr. na účely vykonávania záujmovej činnosti.

Niektoré chemické látky však môžu byť zneužitú na nedovolenú výrobu podomácky vyrobených výbušnín. Teroristi a iní páchatelia trestnej činnosti sa môžu usilovať o nákup zložiek prekursorov potrebných na výrobu podomácky vyrobených výbušnín na otvorenom trhu alebo ich použiť na iné než oprávnené účely.

Od roku 2014 boli nariadením (EÚ) č. 98/2013 zavedené pravidlá o uvádzaní prekursorov výbušnín na trh a ich používaní. Hrozba, ktorú predstavujú podomácky vyrobené výbušniny, je však naďalej vysoká a neustále sa vyvíja. Preto bolo potrebné ďalej posilniť a harmonizovať systém na predchádzanie nedovolenej výroby podomácky vyrobených výbušnín. Preto bolo prijaté nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1148 z 20. júna 2019 o uvádzaní prekursorov výbušnín na trh a ich používaní (ďalej len „nariadenie“) (¹), ktorým sa s účinnosťou od 1. februára 2021 zrušuje nariadenie (EÚ) č. 98/2013.

Týmto nariadením sa stanovujú harmonizované pravidlá týkajúce sa sprístupňovania, dovozu, držby a používania látok alebo zmesí, ktoré by sa mohli zneužiť na nedovolenú výrobu výbušnín, s cieľom obmedziť dostupnosť uvedených látok alebo zmesí členom širokej verejnosti a s cieľom zabezpečiť náležité ohlasovanie podozrivých transakcií v rámci celého dodávateľského reťazca.

V súlade s článkom 12 tohto nariadenia je cieľom týchto usmernení pomáhať aktérom chemického dodávateľského reťazca a príslušným orgánom pri plnení ich povinností podľa nariadenia a uľahčovať spoluprácu medzi príslušnými orgánmi a hospodárskymi subjektmi. Konzultácie so stálym výborom pre prekursorov o návrhu usmernení sa uskutočnili 9. – 10. decembra 2019. Právomoc autoritatívne vykladať právo Únie má len Súdny dvor Európskej únie.

Oddiely I–III usmernení sú určené členským štátom, kým oddiely IV–VII sú určené hospodárskym subjektom a online trhom.

Vo všeobecnosti slová „by mali“, „musia“ a „sú povinné“ poukazujú na povinnosť vyplývajúcu z nariadenia, kým slová „by mohli“ a „sa odporúča“ poukazujú na odporúčania a osvedčené postupy.

Rozsah pôsobnosti

Uvedené nariadenie sa vzťahuje na sprístupňovanie, dovoz, držbu a používanie látok, ako aj zmesí obsahujúcich tieto látky uvedené v jeho prílohách I a II bez ohľadu na ich koncentráciu s výnimkou týchto výrobkov:

Článok 2 ods. 2: Toto nariadenie sa nevzťahuje na:

- a) výrobky vymedzené v článku 3 bode 3 nariadenia (ES) č. 1907/2006;
- b) pyrotechnické vybavenie vymedzené v článku 3 bode 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2013/29/EÚ;
- c) pyrotechnické výrobky, ktoré sú podľa vnútroštátneho práva určené na nekomerčné používanie ozbrojenými silami, orgánmi presadzovania práva alebo hasičskými zbormi;
- d) pyrotechnické vybavenie patriace do rozsahu pôsobnosti smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/90/EÚ;
- e) pyrotechnické výrobky určené na používanie v leteckom a kozmickom priemysle;
- f) kapsle určené do hračiek;
- g) lieky oprávnené sprístupnené členom širokej verejnosti na základe lekárskeho predpisu v súlade s uplatniteľným vnútroštátnym právom.

(¹) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1148 z 20. júna 2019 o uvádzaní prekursorov výbušnín na trh a ich používaní, ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 1907/2006 a ktorým sa zrušuje nariadenie (EÚ) č. 98/2013 (Ú. v. EÚ L 186, 11.7.2019, s. 1).

Z vymedzenia pojmu „regulovaný prekursor výbušnín“ sú vylúčené „homogénne zmesi viac ako piatich zložiek, v ktorých je koncentrácia každej látky uvedenej na zozname v prílohe I alebo II nižšia ako 1 hm. %“ (článok 3 ods. 13). Naproti tomu výrobky obsahujúce viac ako päť zložiek alebo menej alebo s vyššou koncentráciou prekursorov výbušnín patria do rozsahu pôsobnosti uvedeného nariadenia.

V článku 5 nariadenia sa uvádza, že v EÚ „obmedzené prekursor výbušnín sa nesmú sprístupňovať ani dovážať členom širokej verejnosti, a títo ich nesmú mať v držbe ani používať“. Z vymedzenia pojmu „hospodársky subjekt“ v článku 3 ods. 10 nariadenia takisto vyplýva, že toto nariadenie sa vzťahuje na sprístupňovanie látok v EÚ, na ktoré sa vzťahujú jeho prílohy I a II, „každou fyzickou alebo právnickou osobou alebo verejným subjektom alebo skupinou takýchto osôb alebo subjektov, ktoré sprístupňujú na trhu regulované prekursor výbušnín, a to buď offline alebo online, ako aj na online trhoch“. Uplatňuje sa preto bez ohľadu na miesto, kde môže byť usadený hospodársky subjekt, ktorý sprístupňuje prekursor výbušnín v Únii. Patria sem preto hospodárske subjekty, usadené mimo EÚ, ktoré však sprístupňujú regulované prekursor výbušnín v EÚ.

PRVÁ ČASŤ

USMERNENIA PRE ČLENSKÉ ŠTÁTY

ODDIEL I

REŽIM POVOĽOVANIA

[dostupné len Stálemu výboru pre prekursor]

ODDIEL II

VYKONÁVANIE INŠPEKCIÍ A KONTROL

[dostupné len Stálemu výboru pre prekursor]

ODDIEL III

VÝMENA INFORMÁCIÍ

[dostupné len Stálemu výboru pre prekursor]

DRUHÁ ČASŤ

USMERNENIA PRE HOSPODÁRSKE SUBJEKTY A ONLINE TRHY

ODDIEL IV

OVERENIE PRI PREDAJI

Od hospodárskych subjektov sa vyžaduje, aby pred sprístupnením obmedzeného prekursora výbušnín potenciálnemu zákazníkovi overili, že táto osoba je oprávnená získať takýto prekursor (článok 8).

Ak členský štát zaviedol režim povoľovania v súlade s článkom 5 ods. 3, hospodárske subjekty môžu sprístupniť obmedzený prekursor výbušnín členovi širokej verejnosti, pokiaľ bolo overené príslušné povolenie, a po vykonaní takéhoto overenia.

Obmedzený prekursor výbušnín môže byť sprístupnený profesionálnemu používateľovi alebo hospodárskemu subjektu ak hospodársky subjekt overil, že potenciálny zákazník je v skutočnosti profesionálnym používateľom alebo iným hospodárskym subjektom.

Pri predaji fyzickej osobe, bez ohľadu na to, či je profesionálny používateľ, sa od hospodárskeho subjektu vyžaduje, aby skontroloval doklad totožnosti potenciálneho zákazníka. V prípade právnických osôb sa toto overovanie týka fyzickej osoby oprávnenej zastupovať potenciálneho zákazníka.

S cieľom uľahčiť vyšetrovania a inšpekcie sú hospodárske subjekty povinné zaznamenávať každú transakciu a uchovávať tieto informácie počas 18 mesiacov od dátumu transakcie (článok 8 ods. 4). Počas týchto 18 mesiacov sa informácie na základe žiadosti vnútroštátnych kontrolných orgánov alebo orgánov presadzovania práva bezodkladne sprístupnia na účely inšpekcie. Hospodárskym subjektom sa preto odporúča, aby svoje záznamy riadne uchovávali a aby k nim zabezpečili prístup.

Pravidlá týkajúce sa overenia pri predaji sa uplatňujú na všetok predaj bez ohľadu na to, či je predávajúci a zákazník fyzicky prítomný. V prípade ich fyzickej neprítomnosti („diaľkový predaj“) sa postup overovania totožnosti a povolení rieši samostatne ďalej v texte.

Hospodárskym subjektom a online trhom pripomínáme, že existujú ustanovenia o ochrane údajov, ktoré sa uplatňujú na spracúvanie a voľný pohyb osobných údajov fyzických osôb (odôvodnenie 22). Preto by spracúvanie osobných údajov v súvislosti s vydávaním povolení malo prebiehať v súlade s všeobecným nariadením o ochrane údajov [nariadenie (EÚ) 2016/679 ⁽⁷⁾] (pozri aj odôvodnenie 22).

IV.1. Predaj členom širokej verejnosti – pre hospodárske subjekty v prípade zavedeného režimu povoľovania

Ak má členský štát zavedený režim povoľovania v súlade s článkom 5 ods. 3, obmedzený prekursor výbušnín môže byť členovi širokej verejnosti sprístupnený len po overení potrebného povolenia (článok 8 ods. 1). Len niektoré členské štáty ponúkajú možnosť sprístupniť obmedzené prekursor výbušnín širokej verejnosti s povolením, alebo uznávajú povolenia vydané príslušnými orgánmi iných členských štátov. V ostatných prípadoch by sa transakcia mala zamietnuť.

Hospodársky subjekt je povinný overiť, či bolo vydané povolenie vzťahujúce sa na zamýšľanú transakciu, a posúdiť, či sa povolenie a doklad totožnosti zdajú autentické. Odporúča sa, aby členské štáty používali vzor povolenia uvedený v prílohe III k nariadeniu. Hospodárske subjekty si môžu povolenie overiť kontaktovaním príslušného orgánu členského štátu, ktorý povolenie vydal.

Okrem toho sa od hospodárskeho subjektu vyžaduje, aby uchovával informácie v súvislosti s dokladom totožnosti a povolením dotknutého člena širokej verejnosti počas 18 mesiacov od dátumu transakcie. Hospodárske subjekty by mali zaznamenať aspoň meno uvedené na doklade totožnosti a povolení, ako aj čísla oboch dokumentov. Hospodárske subjekty nie sú povinné uchovávať kópiu povolenia, ale môžu tak urobiť v súlade s uplatniteľnými právnymi predpismi o ochrane údajov. Existuje osobitná webová stránka Európskej komisie, na ktorej spoločnosti a organizácie môžu zistiť, čo by mali urobiť na dosiahnutie súladu s pravidlami EÚ v oblasti ochrany údajov ⁽⁸⁾.

Od hospodárskeho subjektu sa vyžaduje, aby zaznamenal množstvo obmedzeného prekursora výbušnín na povolenie. Účelom zaznamenávania nákupov obmedzeného prekursora na povolenie je, že hospodárske subjekty môžu zistiť, či držiteľ povolenia potenciálne prekročil maximálne množstvo obmedzených prekursorov výbušnín v držbe, alebo či existuje niečo podozrivé pri kombinácii nákupov. Napríklad, ak držiteľ povolenia v pomerne krátkom čase uskutočnil nákupy, ktoré spoločne presahujú maximálne množstvo obmedzených prekursorov výbušnín, ktoré môže mať v držbe, môže to byť ukazovateľom podozrivého správania. V takom prípade sa hospodárskemu subjektu odporúča kontaktovať vnútroštátne kontaktné miesto (článok 9 ods. 4).

IV.1.1. Špecifické odporúčania pre diaľkový predaj

Hospodárskym subjektom sa odporúča vyžadovať naskenovanú kópiu zákazníkovo povolenia a dokladu totožnosti, aby tieto informácie mohli čo najskôr overiť (napr. pred dokončením transakcie), avšak najneskôr pred termínom dodania obmedzených prekursorov výbušnín (pozri odôvodnenie 14). Hospodárske subjekty nie sú povinné uchovávať kópiu povolenia, ale môžu tak urobiť v súlade s uplatniteľnými právnymi predpismi o ochrane údajov. Existuje osobitná webová stránka Európskej komisie, na ktorej spoločnosti a organizácie môžu zistiť, čo by mali urobiť na dosiahnutie súladu s pravidlami EÚ v oblasti ochrany údajov ⁽⁴⁾.

Doklad totožnosti by sa dodatočne mohol overiť osobne pri dodaní alebo inými prostriedkami, napríklad prostredníctvom mechanizmov stanovených v nariadení (EÚ) č. 910/2014 ⁽⁵⁾. Je dôležité uviesť, že zodpovednosť za overovanie naďalej nesie hospodársky subjekt, a to aj vtedy, keď sú overením dokladov poverené doručovacie služby.

Je potrebné zaznamenať skutočnosť, že povolenie a doklad totožnosti boli overené, ako aj spôsob overenia.

⁽⁷⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov) (Ú. v. EÚ L 119, 4.5.2016, s. 1).

⁽⁸⁾ https://ec.europa.eu/info/law/law-topic/data-protection/reform/rules-business-and-organisations_sk

⁽⁴⁾ https://ec.europa.eu/info/law/law-topic/data-protection/reform/rules-business-and-organisations_sk

⁽⁵⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 910/2014 z 23. júla 2014 o elektronickej identifikácii a dôveryhodných službách pre elektronické transakcie na vnútornom trhu a o zrušení smernice 1999/93/ES (Ú. v. EÚ L 257, 28.8.2014, s. 73).

Transakcia sa môže zaznamenať na povolenie pri dodaní, pričom v takom prípade by mal hospodársky subjekt na tento účel poveriť doručovateľa.

Kroky, ktoré vykoná hospodársky subjekt:

- Vyžiadajte si od zákazníka naskenovanú kópiu povolenia a dokladu totožnosti (alebo ich totožnosť overte elektronicky). Overte, že osoba, ktorá je držiteľom povolenia, a osoba na doklade totožnosti je tá istá osoba.
- Overte, či kupovaný výrobok spĺňa podmienky povolenia: i) látka; ii) koncentrácia; iii) množstvo.
- Ak od zákazníkov požadujete, aby sa na vytvorenie zákaznickeho účtu zaregistrovali, môžete im poskytnúť možnosť nahráť do zákaznických záznamov naskenovanú kópiu ich povolenia.

Kroky, ktoré vykoná doručovateľ pred odovzdaním obmedzeného prekursora výbušnín:

- Skontrolujte, či doklad totožnosti s fotografiou zodpovedá osobe, a či sa identifikačné číslo dokladu totožnosti zhoduje s identifikačným číslom na prednej strane povolenia. Obmedzený prekursor výbušnín by sa mal odovzdať len držiteľovi povolenia. Nemôže byť ponechaný inej osobe.

IV.2. Predaj profesionálnym používateľom alebo iným hospodárskym subjektom

Člen širokej verejnosti by nemal byť schopný získať obmedzené prekursor výbušnín na základe tvrdenia, že je profesionálny používateľ alebo hospodársky subjekt. Ak potenciálny zákazník tvrdí, že je profesionálny používateľ alebo hospodársky subjekt, v nariadení sa od hospodárskych subjektov vyžaduje, aby pri každej transakcii overili, či je potenciálny zákazník profesionálnym používateľom alebo hospodárskym subjektom. Toto overenie sa vyžaduje, pokiaľ sa takéto overenie potenciálneho zákazníka nevykonalo v predchádzajúcom období jedného roka pred dátum uvedenej transakcie a transakcia sa podstatne neodchyľuje od predchádzajúcich transakcií (článok 8 ods. 2 a 3).

Hospodársky subjekt je povinný položiť potenciálnemu zákazníkovi otázky o jeho obchodnej, podnikateľskej alebo profesijnej činnosti a o zamýšľanom použití obmedzených prekursorov výbušnín potenciálnym zákazníkom. Na overenie zamýšľaného použitia obmedzeného prekursora výbušnín je hospodársky subjekt povinný posúdiť, či je zamýšľané použitie v súlade s obchodnou, podnikateľskou alebo profesijnou činnosťou potenciálneho zákazníka. Hospodárske subjekty sa môžu obrátiť na svoj príslušný orgán, ak majú akékoľvek otázky týkajúce sa bežného použitia obmedzených prekursorov výbušnín a typických výrobkov, ktoré ich obsahujú.

Hospodársky subjekt môže odmietnuť transakciu, ak má dôvodné pochybnosti o oprávnenosti zamýšľaného použitia alebo úmysle potenciálneho zákazníka použiť obmedzený prekursor výbušnín na oprávnený účel. Transakcia by mala byť ohlásená vnútroštátnemu kontaktnému miestu, ak existujú oprávnené dôvody pre podozrenie, že látka alebo zmes sú určené na nedovolenú výrobu výbušnín (pozri aj oddiel V o ohlasovaní podozrivých transakcií).

Hospodárske subjekty by tiež mali skontrolovať, či je potenciálny zákazník oprávnený konať v mene svojej spoločnosti alebo inštitúcie. Osoba zastupujúca potenciálneho zákazníka by mala byť schopná predložiť potvrdenie od svojho zamestnávateľa, že je oprávnená nakupovať alebo prevziať obmedzené prekursor výbušnín v mene zamestnávateľa. Napríklad študent univerzity pravdepodobne nie je oprávnený nakupovať výrobky v mene svojej univerzity, aj keď môže poznať všetky údaje univerzity (adresa, identifikačné číslo pre DPH atď.) a môže sa zdať, že je profesionálnym používateľom, keďže dobre pozná bežné použitie výrobkov.

Hospodársky subjekt je počas 18 mesiacov od dátumu transakcie povinný uchovávať informácie týkajúce sa:

- dokladu totožnosti fyzickej osoby oprávnenej zastupovať potenciálneho zákazníka,
- obchodnej, podnikateľskej alebo profesijnej činnosti, ako aj mena obchodnej spoločnosti, adresy, identifikačného čísla pre DPH, alebo akéhokoľvek iného relevantného registračného čísla obchodnej spoločnosti, ak existuje, potenciálneho zákazníka;
- zamýšľaného použitia obmedzeného prekursora výbušnín.

Hospodárskemu subjektu sa odporúča, aby s cieľom zabezpečiť poskytnutie všetkých informácií požiadal potenciálneho zákazníka o vyplnenie vyhlásenia zákazníka uvedeného v prílohe IV k nariadeniu. Pokiaľ ide o uchovávanie informácií týkajúcich sa dokladu totožnosti, hospodárske subjekty by mali zaznamenať aspoň meno uvedené na doklade totožnosti, ako aj číslo tohto dokladu. Existuje osobitná webová stránka Európskej komisie, na ktorej spoločnosti a organizácie môžu zistiť, čo by mali urobiť na dosiahnutie súladu s pravidlami EÚ v oblasti ochrany údajov ⁽⁶⁾.

Informácie, ktoré sa majú poskytnúť v rámci overenia, by sa mali poskytnúť pri každej transakcii, pokiaľ sa takéto overenie potenciálneho zákazníka nevykonalo v predchádzajúcom období jedného roka pred dátum uvedených transakcie a transakcia sa podstatne neodchyľuje od predchádzajúcich transakcií. Príkladom značnej odchýlky je:

- Ak potenciálny zákazník chce kúpiť oveľa väčšie množstvo obmedzeného prekursora výbušnín bez logického vysvetlenia.
- Ak sa zmení adresa potenciálneho zákazníka.
- Ak sa zmení adresa alebo spôsob dodania.
- Ak sa zmení spôsob platby.
- Ak sa zmenia kontaktné údaje potenciálneho zákazníka.

IV.2.1. Špecifické odporúčania pre diaľkový predaj

Hospodárskym subjektom sa odporúča používať vyhlásenie zákazníka uvedené v prílohe IV k nariadeniu na vyžiadanie informácií od profesionálnych používateľov alebo iných hospodárskych subjektov, potrebných na overenie, či potenciálny zákazník je profesionálny používateľ alebo iný hospodársky subjekt.

Hospodárskym subjektom sa odporúča vyžadovať naskenovanú kópiu dokladu totožnosti zákazníka, aby tieto informácie mohli čo najskôr overiť (napr. pred dokončením transakcie), avšak najneskôr pred dodaním obmedzených prekursorov výbušnín (pozri odôvodnenie 14). Existuje osobitná webová stránka Európskej komisie, na ktorej spoločnosti a organizácie môžu zistiť, čo by mali urobiť na dosiahnutie súladu s pravidlami EÚ v oblasti ochrany údajov ⁽⁷⁾.

Doklad totožnosti by sa dodatočne mohol overiť osobne pri dodaní alebo inými prostriedkami, napríklad prostredníctvom mechanizmov stanovených v nariadení (EÚ) č. 910/2014 ⁽⁸⁾. Je dôležité uviesť, že zodpovednosť za overovanie naďalej nesie hospodársky subjekt, a to aj vtedy, keď sú overením dokladov poverené doručovacie služby. Je potrebné zaznamenať skutočnosť, že doklad totožnosti bol overený, ako aj spôsob overenia.

V nariadení sa od hospodárskych subjektov vyžaduje, aby pri predaji profesionálnemu používateľovi alebo inému hospodárskemu subjektu, požadovali predloženie dokladu totožnosti osoby oprávnenej zastupovať potenciálneho zákazníka (článok 8 ods. 2). V nariadení sa takisto objasňuje, že je nevyhnutná identifikácia všetkých aktérov v dodávateľskom reťazci a všetkých zákazníkov, či už ide o členov širokej verejnosti, profesionálnych používateľov alebo hospodárske subjekty (odôvodnenie 13). Obmedzené prekursorové výbušniny by mohli spôsobiť značné škody, ak by sa nepoužili na daný účel a boli zneužívané na výrobu podomácky vyrobených výbušnín, a preto by sa malo overiť, že jednotlivci, ktorí nakupujú alebo prijímajú obmedzené prekursorové výbušniny v mene svojho zamestnávateľa, je skutočne oprávnený zastupovať svojho zamestnávateľa na tieto konkrétne kroky. Odporúča sa tiež požiadať o doručku obmedzeného prekursora výbušnín a o čitateľný podpis osoby konajúcej v mene zákazníka s cieľom pomôcť identifikovať všetkých aktérov v dodávateľskom reťazci.

Kroky, ktoré vykoná hospodársky subjekt:

- Požiadajte zákazníka, aby vyplnil vyhlásenie zákazníka a aby poskytol naskenovanú kópiu svojho dokladu totožnosti (alebo jeho totožnosť overte elektronicky).
- Overte, či osoba kupujúca tovar je oprávnená nakupovať obmedzené prekursorové výbušniny v mene svojej spoločnosti alebo inštitúcie.
- Overte, či kúpený výrobok zodpovedá informáciám na vyhlásení zákazníka o: i. látke; ii. koncentrácii; množstve.

⁽⁶⁾ https://ec.europa.eu/info/law/law-topic/data-protection/reform/rules-business-and-organisations_sk

⁽⁷⁾ https://ec.europa.eu/info/law/law-topic/data-protection/reform/rules-business-and-organisations_sk

⁽⁸⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 910/2014 z 23. júla 2014 o elektronickej identifikácii a dôveryhodných službách pre elektronické transakcie na vnútornom trhu a o zrušení smernice 1999/93/ES (Ú. v. EÚ L 257, 28.8.2014, s. 73).

- Posúďte, či je zamýšľané použitie v súlade s obchodnou, podnikateľskou alebo profesijnou činnosťou potenciálneho zákazníka. Ak nie je v súlade, mala by sa transakcia alebo pokus o ňu ohlásiť ako podozrivá transakcia (pozri oddiel V) a môže sa zamietnuť.
- Overte, či osoba prijímajúca tovar je oprávnená prijímať obmedzené prekursorov výbušnín v mene svojej spoločnosti alebo inštitúcie.

IV.3. Možné opatrenia online trhov

Od online trhov sa vyžaduje, aby prijali opatrenia, ktoré by pomohli zabezpečiť, aby ich používatelia pri sprístupňovaní obmedzených prekursorov výbušnín prostredníctvom služieb online trhov dodržiavali svoje povinnosti v oblasti overovania a zaznamenávania (článok 8 ods. 5).

Táto požiadavka na online trhy sa uplatňuje súběžne s požiadavkou uvedenou v článku 7 ods. 3, na základe ktorej musia online trhy zabezpečiť, aby boli príslušní používatelia informovaní o povinnostiach, ktoré pre nich z nariadenia vyplývajú (pozri oddiel VI.3 ďalej v texte) Avšak zatiaľ čo sa článok 7 ods. 3 vzťahuje na používateľov, ktorí sprístupňujú *regulované* prekursorov výbušnín, článok 8 ods. 5 sa vzťahuje na používateľov, ktorí prostredníctvom služieb online trhov sprístupňujú *obmedzené* prekursorov výbušnín.

Pri predaji členovi širokej verejnosti by hospodárske subjekty mali overiť jeho doklad totožnosti a povolenie (článok 8 ods. 1). Pri predaji profesionálnemu používateľovi alebo inému hospodárskemu subjektu by mali hospodárske subjekty overiť, či je potenciálny zákazník profesionálnym používateľom alebo iným hospodárskym subjektom, a to na základe vyžiadania si určitých informácií vrátane dokladu totožnosti potenciálneho zákazníka (článok 8 ods. 2). Prvým opatrením online trhov by malo byť to, aby informovali hospodárske subjekty o týchto povinnostiach v oblasti overovania, a to napr. tak, že by hospodárske subjekty informovali pri prihlasovaní sa na využívanie služieb online trhu prostredníctvom výstražných správ atď.

Ako sa uvádza v odôvodnení 15 nariadenia, okrem tohto prvého opatrenia by mali online trhy prijať podľa článku 8 ods. 5 aj iné opatrenia, ktoré by používateľom pomáhali pri dodržiavaní uvedených povinností. Online trhy by mohli napríklad poskytnúť nástroje, ktoré by príslušným používateľom sprístupňujúcim obmedzené prekursorov výbušnín na online trhu umožnili overiť pravosť povolenia (pri transakciách medzi podnikmi a spotrebiteľmi), resp. vyhlásenia zákazníka uvedeného v prílohe IV k nariadeniu (pri transakciách medzi podnikmi), alebo ktoré by umožnili zabezpečiť, aby mali príslušní používatelia ľahký prístup k takýmto dokladom.

Z odôvodnenia 16 nariadenia vyplýva, že podľa článku 8 ods. 5 sa od online trhov nevyžaduje, aby vykonávali všeobecné monitorovanie svojich služieb v snahe zabezpečiť, aby príslušní používatelia dodržiavali svoje povinnosti podľa článku 8 (alebo akéhokoľvek iného ustanovenia) nariadenia. Zo znenia článku 8 ods. 5 je totiž jasné, že online trhy musia *pomôcť* zabezpečiť, aby príslušní *používatelia* dodržiavali povinnosti v oblasti overovania stanovené v článku 8. Inými slovami, bez ohľadu na povinnosti, ktoré online trhom vyplývajú z článku 8 ods. 5, nesú zodpovednosť za overovanie naďalej používatelia, ktorí prostredníctvom služieb poskytovaných online trmi sprístupňujú regulované prekursorov výbušnín.

ODDIEL V

ROZPOZNÁVANIE A OHLASOVANIE PODOZRIVÝCH TRANSAKCIÍ A ZMIZNUTÍ A ODCUDZENÍ ZNAČNÉHO MNOŽSTVA

Od hospodárskych subjektov a online trhov sa vyžaduje, aby podozrivé transakcie (pokus o takúto transakciu alebo jej uskutočnenie), ako aj zmiznutia a odcudzenia značného množstva regulovaných prekursorov výbušnín ohlasovali vnútroštátnym kontaktným miestam členských štátov (článok 9 ods. 4 a článok 9 ods. 5). Členovia širokej verejnosti, ktorí nadobudli obmedzené prekursorov výbušnín, sú povinní ohlásiť prípady zmiznutia a odcudzenia značného množstva obmedzených prekursorov výbušnín vnútroštátnym kontaktným miestam členských štátov (článok 9 ods. 6).

Kontaktné údaje vnútroštátnych kontaktných miest možno nájsť na webovom sídle Európskej komisie⁽⁹⁾. Podozrivé transakcie by sa mali ohlasovať vnútroštátnemu kontaktnému miestu členského štátu, v ktorom došlo k podozrivej transakcii alebo pokusu o takúto transakciu.

Členským štátom sa odporúča, aby zabezpečili náležitú ochranu osôb ohlasujúcich podozrivé transakcie alebo zmiznutie a odcudzenie značného množstva (t. j. aby zamedzili nepotrebnému zverejňovaniu detailov o ohlasovateľovi, napr. jeho zamestnávateľovi).

⁽⁹⁾ https://ec.europa.eu/home-affairs/sites/homeaffairs/files/what-we-do/policies/crisis-and-terrorism/explosives/explosives-precursors/docs/list_of_competent_authorities_and_national_contact_points_en.pdf

Článok 3 ods. 7: „podozrivá transakcia“ je akákoľvek transakcia týkajúca sa regulovaných prekursorov výbušnín, pri ktorej po zohľadnení všetkých relevantných okolností existuje dôvodné podozrenie, že daná látka alebo zmes sa má použiť na nedovolenú výrobu výbušnín.

Podozrivá transakcia zahŕňa akýkoľvek nákup (pokús o nákup) jedného alebo viacerých regulovaných prekursorov výbušnín alebo zmesi obsahujúcej takéto prekursory, ktorý sa odchyľuje od bežných očakávaní alebo interakcií, a to bez ohľadu na koncentráciu regulovaných prekursorov výbušnín, pokiaľ nie sú vyňaté z vymedzenia pojmu „regulované prekursory výbušnín“ podľa článku 3 ods. 13.

Z vymedzenia pojmu „regulovaný prekursor výbušnín“ sú vylúčené „homogénne zmesi viac ako piatich zložiek, v ktorých je koncentrácia každej látky uvedenej na zozname v prílohe I alebo II nižšia ako 1 hm. %“ (článok 3 ods. 13). Naopak, na výrobky, ktoré obsahujú 5 alebo menej zložiek alebo pri ktorých je koncentrácia regulovaných prekursorov výbušnín vyššia, sa nariadenie vzťahuje.

Okrem toho existujú prípady, keď výrobky obsahujúce prekursory možno len ťažko použiť na zhotovenie podomácky vyrobených výbušnín, a preto pri nich nie je pravdepodobné, že by mohli predstavovať hrozbu. Závisí to od mnohých faktorov vrátane koncentrácie prekursora vo výrobku, množstva výrobku a zložitosti výrobku.

Výrobok je ako prekursor výbušnín atraktívny vtedy, keď spĺňa niektorú z týchto požiadaviek:

- i) prekursorová látka je dostupná v čistej forme alebo vo forme jednoduchej zmesi bez ohľadu na koncentráciu, alebo
- ii) prekursorová látka je dostupná vo forme komplexnej zmesi ale v pomerne vysokej koncentrácii.

Príklady uvedené v bode i) sú čisté prekursory a zmesi/roztoky prekursora v jednej alebo len niekoľkých ďalších látkach/rozpúšťadlách. Bez ohľadu na koncentráciu môže byť extrakcia a obohacovanie prekursora z takéhoto produktu v mnohých prípadoch pomerne jednoduchá. Pri výrobkoch, ktoré spadajú do tohto opisu, by sa mali ohlasovať všetky podozrivé transakcie, zmiznutia a odcudzenia, okrem prípadov, keď existuje opodstatnený dôvod tak neurobiť.

Príklady uvedené v bode ii) sú zmesi obsahujúce mnohé zložky, v ktorých je ale prekursor dostupný v takej vysokej koncentrácii, že aj pri zložitom postupe extrakcie s nízkym výťažkom možno prekursor extrahovať v takom množstve, ktoré by sa mohlo použiť na zhotovenie podomácky vyrobených výbušnín. Výrobky, ktoré spadajú do tohto opisu, je zvyčajne potrebné ohlasovať len vtedy, ak množstvo v rámci transakcie (pokusu o transakciu) presiahnu bežné množstvá pre domácnosť.

Dusičkaté hnojivá, v ktorých je koncentrácia dusíka (N) vo vzťahu k dusičnanu amónnemu alebo niektorej z dusičnanových solí uvedených v prílohe III nižšia ako 3 % hmotnosti N, vo všeobecnosti nevzbudzujú obavy.

V.1. Rozsah povinnosti

- Povinnosť ohlasovania sa vzťahuje na predaj **akejkolvek osobe** bez ohľadu na to, či je táto osoba členom širokej verejnosti, profesionálnym používateľom alebo hospodárskym subjektom.
- Hospodárske subjekty a online trhy majú **právo** podozrivú transakciu **odmietnuť**. Právo odmietnuť transakciu by nemalo zamestnancov v maloobchode vystavovať žiadnemu riziku. Odmietnutie transakcie sa od nich nevyžaduje najmä vtedy, ak majú obavy o svoju osobnú bezpečnosť (t. j. ak sa domnievajú, že potenciálny zákazník by mohol byť nebezpečný). Ak sa z dôvodu obavy o osobnú bezpečnosť zamestnancov transakcia odmietne, takáto transakcia by sa mala ohlásiť ako pokús o podozrivú transakciu. Ak sa z dôvodu obavy o osobnú bezpečnosť zamestnancov v maloobchode transakcia neodmietne, táto transakcia by sa mala po svojom uskutočnení ohlásiť ako podozrivá transakcia.
- Keďže pri predchádzaní možným teroristickým útokom zohráva dôležitú úlohu čas, k ohláseniu by malo dôjsť **do 24 hodín** od zistenia, že ide o podozrivú transakciu (článok 9 ods. 4). Podozrivé transakcie sa odporúča ohlásiť čo najskôr.
- V snahe odhaľovať podozrivé transakcie by mali hospodárske subjekty a online trhy zaviesť náležité, vhodné a primerané **postupy na odhaľovanie podozrivých transakcií**, ktoré by boli prispôbené konkrétnemu prostrediu, v ktorom sa regulované prekursory výbušnín sprístupňujú (pozri oddiel V.4).
- Povinnosť ohlasovania sa vzťahuje na **všetky látky** uvedené v prílohách I a II k nariadeniu **bez ohľadu na ich koncentráciu**. Avšak homogénne zmesi viac ako 5 zložiek, v ktorých je koncentrácia každej látky uvedenej v prílohe I alebo II nižšia ako 1 hm. %, sú z vymedzenia pojmu „regulované prekursory výbušnín“ vyňaté. To znamená, že v prípade takýchto homogénnych zmesí neexistuje povinnosť ohlasovať podozrivé transakcie a zmiznutia a odcudzenia ich značného množstva.

V.2. Čo je podozrivé?

Článok 3 ods. 7: „podozrivá transakcia“ je akákoľvek transakcia týkajúca sa regulovaných prekurzorov výbušnín, pri ktorej po zohľadnení všetkých relevantných okolností existuje dôvodné podozrenie, že daná látka alebo zmes sa má použiť na nedovolenú výrobu výbušnín.

Podozrivá transakcia zahŕňa akýkoľvek nákup (pokús o nákup) jedného alebo viacerých regulovaných prekurzorov výbušnín alebo zmesi obsahujúcej takéto prekurzory, ktorý sa odchyľuje od bežných očakávaní alebo interakcií.

To, či je transakcia podozrivá, sa musí posudzovať v každom prípade individuálne. Prítomnosť jedného, resp. viacerých ukazovateľov by mala byť dôvodom na zvýšenie ostražitosti hospodárskeho subjektu alebo online trhu, neukladá však nevyhnutne povinnosť ohlásiť transakciu ako podozrivú. Zároveň treba uviesť, že v niektorých prípadoch by mohla prítomnosť jedného z ukazovateľov vzbudzovať u hospodárskeho subjektu alebo online trhu podozrenie, a v takom prípade by sa mala transakcia ohlásiť čo najskôr, a to do 24 hodín.

V tomto oddiele sa uvádza zoznam ukazovateľov podozrivého správania, ktorý vychádza z ukazovateľov stanovených v nariadení (článok 9 ods. 1). Tieto ukazovatele boli vypracované na základe konzultácií so zástupcami členských štátov a chemického priemyslu, pričom sú v nich zohľadnené skúsenosti s podozrivými transakciami.

Nie všetky ukazovatele možno uplatniť na každé prostredie alebo všetky situácie (napr. online predaj verzus predaj offline). Online trhy a hospodárske subjekty by tento zoznam mohli využiť na identifikovanie toho, čo je relevantné pre ich obchodné prostredie. Tento zoznam nie je vyčerpávajúci a má slúžiť ako referenčný nástroj na identifikáciu potenciálnych podozrivých transakcií. Vezmite na vedomie, že uplatňovanie týchto ukazovateľov by nemalo mať diskriminačné účinky a malo by byť plne v súlade s ustanoveniami Charty základných práv Európskej únie, ako aj s platnými pravidlami týkajúcimi sa ochrany údajov a súkromia.

K možným **ukazovateľom** podozrivého správania patria napríklad situácie, keď zákazník:

- Sa javí nervózny alebo sa vyhýba otázkam, resp. nie je bežným typom zákazníka.
- Sa pokúša kúpiť neobvyklé množstvo výrobku, neobvyklé kombinácie alebo neobvyklé koncentrácie výrobkov.
- Nie je mu známe bežné používanie výrobku, resp. výrobkov, ani pokyny na manipuláciu.
- Nie je ochotný uviesť, na aký účel plánuje výrobok, resp. výrobky použiť.
- Odmieta alternatívne výrobky alebo výrobky s nižšou (avšak pre navrhované použitie dostatočnou) koncentráciou.
- Trvá na použití neobvyklých spôsobov platby vrátane platby vysokej sumy v hotovosti.
- Nie je ochotný na požiadanie predložiť doklad totožnosti, uviesť miesto bydliska alebo v náležitých prípadoch svoj status, teda či je profesionálnym používateľom alebo hospodárskym subjektom.
- Požaduje taký spôsob balenie alebo dodania, ktorý sa odlišuje od bežného, odporúčaného alebo očakávaného spôsobu.

V.2. Čo je podozrivé? (pokračovanie)

[dostupné len Stálemu výboru pre prekurzory]

V.3. Čo sa ohlasuje?

Ak došlo k podozrivej transakcii (pokusu o podozrivú transakciu) alebo k zmiznutiu a odcudzeniu značného množstva (ukazovatele sú uvedené v oddiele V.2), podrobnosti o tejto skutočnosti sa odporúča ohlásiť vnútroštátnemu kontaktnému miestu, ktoré môžu mať zásadný význam z hľadiska zabránenia zneužívaniu regulovaných prekurzorov výbušnín, a to v takom rozsahu, v akom sú hospodárskemu subjektu, online trhu, profesionálnemu používateľovi alebo členovi širokej verejnosti tieto podrobnosti známe.

Môže ísť o tieto relevantné podrobnosti:

- osobné údaje, napríklad meno osoby

- podrobnosti o transakcii, ako je číslo transakcie, čas nákupu, výrobky a množstvá
- výška a typ postavy, účes a farba vlasov, ochlpenie tváre (v prípade predaja offline)
- akékoľvek zvláštne znamenia, napr.: tetovanie, piercing, jazvy (v prípade predaja offline)
- záznam z kamerového systému (CCTV) (v prípade predaja offline)
- EČV, značka a model vozidla používaného zákazníkom (v prípade predaja offline)

Hospodárske subjekty, ako aj profesionálni používatelia by mali podozrivú transakciu (pokus o podozrivú transakciu) ohlásiť svojmu vnútroštátnemu kontaktnému miestu do 24 hodín od chvíle, keď sa začali domnievať, že je podozrivá (článok 9 ods. 4). Hospodárske subjekty, profesionálni používatelia a členovia širokej verejnosti by mali ohlásiť zmiznutia a odcudzenia značného množstva do 24 hodín od ich odhalenia (článok 9 ods. 5 a článok 9 ods. 6).

Spracúvanie osobných údajov v súvislosti s ohlasovaním podozrivých transakcií by malo prebiehať v súlade so všeobecným nariadením o ochrane údajov a smernicou (EÚ) 2016/680 (pozri tiež odôvodnenie 22).

V.4. Postupy na odhaľovanie podozrivých transakcií

V.4.1. Úvod

Článok 9 ods. 2: Hospodárske subjekty a online trhy zavedú náležité, vhodné a primerané postupy na odhaľovanie podozrivých transakcií, ktoré sú prispôbené konkrétnemu prostrediu, v ktorom sa regulované prekursorov výbušnín sprístupňujú.

Všetky hospodárske subjekty a online trhy by mali do svojich pracovných metód zahrnúť opatrenia, kontroly a/alebo mechanizmy, ktoré umožnia identifikovať podozrivé činnosti, pričom by mohli vychádzať zo zoznamu možných ukazovateľov uvedených v oddiele V.2. Tieto opatrenia, kontroly a/alebo mechanizmy by mali byť prispôbené konkrétnemu prostrediu, v ktorom sa regulované prekursorov výbušnín sprístupňujú. Postupy odhaľovania podozrivých transakcií (ďalej len „postupy odhaľovania“), uvedené ďalej v texte, sa preto nebudú vždy uplatňovať na všetky podnikateľské prostredia.

To, aké postupy odhaľovania sú náležité, vhodné a primerané, závisí od rôznych faktorov, ako je veľkosť a ekonomická kapacita hospodárskeho subjektu alebo online trhu. Postupy odhaľovania by mali byť prispôbené konkrétnemu prostrediu, v ktorom sa regulované prekursorov výbušnín sprístupňujú, napr. tieto postupy by mohli byť iné pri hospodárskych subjektoch, ktoré pôsobia offline, a iné pri hospodárskych subjektoch pôsobiace online. Ďalším faktorom, ktorý treba zohľadniť, je vplyv takýchto postupov na základné práva dotknutých členov širokej verejnosti, profesionálnych používateľov a hospodárskych subjektov (pozri tiež oddiel V.4.3 ďalej v texte).

Ako sa uvádza v odôvodneniach 15 a 16, v prípade online trhov by mali byť príslušné postupy riadne prispôbené osobitnému online prostrediu a predmetné povinnosti by nemali predstavovať všeobecnú povinnosť monitorovania. Okrem toho by online trhy nemali byť brané na zodpovednosť za transakcie, ktoré neboli odhalené napriek tomu, že online trh zaviedol náležité, vhodné a primerané postupy na odhaľovanie takýchto podozrivých transakcií.

V.4.2. Postupy

Je mimoriadne dôležité, aby boli podozrivé transakcie zistené čo najskôr, keďže medzi podozrivou transakciou a skutočným použitím podomácky vyrobených výbušnín môže ubehnúť len krátky čas. Pre identifikáciu podozrivej činnosti na základe ukazovateľov uvedených v oddiele V.2 má kľúčový význam informovanosť zamestnancov. V záujme zvýšenia tejto informovanosti, ako aj schopnosti zistiť možné ukazovatele uvedené v oddiele V.2 môžu hospodárske subjekty prijať celý rad opatrení:

- Vyvesiť pre potreby zamestnancov, ktorí sa zaoberajú sprístupňovaním regulovaných prekursorov výbušnín, letáky alebo plagáty s ukazovateľmi podozrivého správania (mimo dohľadu zákazníkov).
- V kamenných obchodoch by sa mohli výrobky obsahujúce regulované prekursorov výbušnín umiestniť do vyhradených regálov, vďaka čomu by tieto výrobky a potenciálni zákazníci boli pre zamestnancov lepšie viditeľní.
- Pri transakciách s priamym kontaktom so zákazníkom by mohli predávajúci položiť zákazníkovi na základe uvedených ukazovateľov otázky, napr. aké je zamýšľané použitie.

V snahe splniť si svoju povinnosť zavedenia náležitých, vhodných a primeraných postupov by **hospodárske subjekty a online trhy** mohli do postupov uvedených v článku 9 ods. 2 zahrnúť aj automatizované postupy, napr. vyhľadávanie potenciálne podozrivých transakcií na základe kľúčových slov súvisiacich s názvami regulovaných prekurzorov výbušnín. Takéto automatizované postupy by sa tam, kde je to uskutočniteľné, mohli zamerať na nákupy týkajúce sa kombinácie regulovaných prekurzorov výbušnín, a na látky, ktoré sa spolu môžu použiť na výrobu určitých typických výbušnín. Takéto automatizované postupy by sa mohli zamerať aj na viacnásobné nákupy toho istého zákazníka (napr. viacero menších nákupov, ktoré by spolu mohli byť podozrivé), napr. prepojením určitých informácií o zákazníkovi.

Hospodárske subjekty a online trhy sa vyzývajú k tomu, aby s vnútroštátnymi kontaktnými miestami alebo príslušnými orgánmi členských štátov, v ktorých pôsobia, prediskutovali, ktoré kľúčové slová by sa mohli použiť pre prípadné algoritmy a aby v súvislosti s ohlasovaním podozrivých transakcií vytvorili slučku spätnej väzby, vďaka čomu by mohli hospodárske subjekty a online trhy zdokonaľiť svoje postupy odhaľovania. Zoznam ⁽¹⁰⁾ vnútroštátnych kontaktných miest a príslušných orgánov možno nájsť na webovom sídle Európskej komisie.

Hospodárske subjekty a online trhy by na odhaľovanie podozrivých transakcií mohli využívať aj opatrenia so spätným účinkom. Jedným z takýchto opatrení je spätné vyhľadávanie údajov, t. j. pravidelný prehľad o minulých transakciách súvisiacich s regulovanými prekurzormi výbušnín, či už v kamenných obchodoch alebo na webovom sídle. Hospodárskym subjektom a online trhom sa odporúča, aby takýto prehľad vypracovali v pravidelných intervaloch, napríklad raz týždenne alebo raz za mesiac (v závislosti napr. od počtu transakcií) a aby sa pritom zamerali na počet predaných regulovaných prekurzorov výbušnín, ich množstvo, ako aj na geografickú lokalitu, v ktorej sa transakciu uskutočnila. V prípade akýchkoľvek anomálií sa odporúča, aby sa hospodárske subjekty a online trhy obrátili na vnútroštátne kontaktné miesto členského štátu.

Na online trhoch by mohla byť k dispozícii aj funkcia „ohlásiť“, aby mohli hospodárske subjekty upozorniť na podozrivé transakcie. V každom prípade by mali hospodárske subjekty a online trhy ohlásiť podozrivú transakciu svojmu vnútroštátnemu kontaktnému miestu do 24 hodín od chvíle, keď sa začali domnievať, že je podozrivá. Funkcia „ohlásiť“ by mohla poskytnúť ďalšiu úroveň bezpečnosti, pričom by online trhom umožnila, aby boli na potenciálne podozrivé transakcie, ktoré sa uskutočňujú na ich platforme, upozornené priamo hospodárskymi subjektmi. Funkcia „ohlásiť“ dostupná na online trhoch by zároveň umožnila zákazníkovi upozorniť na ponuky zakázaných alebo obmedzených položiek.

V.4.3. *Dodržiavanie práv a uplatniteľných právnych predpisov*

Pri príprave a uplatňovaní uvedených postupov odhaľovania by mali hospodárske subjekty a online trhy vždy zabezpečiť riadne dodržiavanie (základných) práv dotknutých osôb a uplatniteľných právnych predpisov.

Najmä v prípadoch, keď je súčasťou týchto postupov spracovanie osobných údajov, by sa mali dodržiavať pravidlá všeobecného nariadenia o ochrane údajov. S cieľom pomôcť podnikom vykonávať tieto pravidlá vytvorila Európska komisia osobitnú webovú stránku, na ktorej môžu podniky a organizácie zistiť, čo by mali v záujme dodržiavania pravidiel EÚ v oblasti ochrany údajov urobiť ⁽¹¹⁾. Predovšetkým pri používaní algoritmov alebo iných automatizovaných mechanizmov by sa mali poskytnúť aj primerané záruky v snahe predchádzať chybám, napr. by sa malo zabezpečiť, aby bola ľudská kontrola vykonávaná náležite školenými zamestnancami.

Pri príprave automatizovaných postupov by mali hospodárske subjekty a online trhy vždy zabezpečiť riadnu ochranu základných práv.

V.5. **Odhaľovanie a ohlasovanie zmiznutí a odcudzení značného množstva**

Hospodárske subjekty a profesionálni používatelia sú povinní ohlásiť zmiznutia a odcudzenia značného množstva regulovaných prekurzorov výbušnín svojmu vnútroštátnemu kontaktnému miestu do 24 hodín od ich odhalenia (článok 9 ods. 5). Členovia širokej verejnosti, ktorí nadobudli obmedzené prekurzory výbušnín s povolením, sú povinní ohlásiť zmiznutia a odcudzenia značného množstva obmedzených prekurzorov výbušnín svojmu vnútroštátnemu kontaktnému miestu do 24 hodín od ich odhalenia (článok 9 ods. 6). Hospodárske subjekty, profesionálni používatelia a členovia širokej verejnosti by mali skutočnosť, či ide o zmiznutia alebo odcudzenia značného množstva, posudzovať v každom prípade individuálne.

⁽¹⁰⁾ https://ec.europa.eu/home-affairs/sites/homeaffairs/files/what-we-do/policies/crisis-and-terrorism/explosives/explosives-precursors/docs/list_of_competent_authorities_and_national_contact_points_en.pdf

⁽¹¹⁾ https://ec.europa.eu/info/law/law-topic/data-protection/reform/rules-business-and-organisations_sk

To, či došlo k odcudzeniu alebo zmiznutiu „značného množstva“ závisí od toho, či ide o množstvo, ktoré je neobvyklé vzhľadom na všetky okolnosti prípadu (napr. okolnosti poukazujúce na bežné krádeže v obchode by nemuseli byť podozrivé). Je dôležité poznamenať, že výbušniny so smrtiacim potenciálom možno vyrobiť z pomerne malého množstva prekursorov. V prípade pochybností o tom, či ide o zmiznutie alebo odcudzenie značného množstva, sú hospodárske subjekty, profesionálni používatelia a členovia širokej verejnosti povinní obrátiť sa na vnútroštátne kontaktné miesto členských štátov.

Na odhaľovanie zmiznutí a odcudzení sa navrhuje viacero opatrení:

- Vypracovanie podrobných záznamov o nákupe, predaji a skladovaní regulovaných prekursorov výbušnín a zmesí.
- Pravidelná kontrola skladových zásob s cieľom odhaliť zmiznutia.

Na základe právnych predpisov v oblasti bezpečnosti ⁽¹³⁾ sa vyžaduje inventarizácia niektorých nebezpečných látok. Ak hospodárske subjekty takúto inventarizáciu už vykonali, odporúča sa, aby sa takéto inventáre používali v čo najväčšej možnej miere namiesto toho, aby sa vytvárali nové, samostatné inventáre na účely odhaľovania zmiznutí a odcudzení regulovaných výbušnín.

V snahe zabrániť zmiznutiam a odcudzeniam značného množstva je dôležité, aby bolo zaistené bezpečné skladovanie. Viac informácií o opatreniach, vďaka ktorým by hospodárske subjekty, profesionálni používatelia a členovia širokej verejnosti mohli zaistiť väčšiu bezpečnosť skladovacích priestorov, nájdete v oddiele VII.

ODDIEL VI

INFORMOVANIE DODÁVATELSKÉHO REŤAZCA

VI.1. Predaj iným hospodárskym subjektom

V záujme uplatňovania obmedzení a kontrol podľa tohto nariadenia by hospodárske subjekty, ktoré uskutočňujú predaj profesionálnym používateľom alebo členom širokej verejnosti, ktorí sú držiteľmi povolenia, mali byť schopné opierať sa o informácie, ktoré boli poskytnuté v predchádzajúcej časti dodávateľského reťazca.

Článok 7 ods. 1: Hospodársky subjekt, ktorý sprístupňuje obmedzený prekursor výbušnín inému hospodárskemu subjektu, informuje tento hospodársky subjekt, že nadobúdanie, držba alebo používanie tohto obmedzeného prekursora výbušnín členmi širokej verejnosti alebo dovoz uvedeného prekursora výbušnín pre členov širokej verejnosti podlieha obmedzeniu stanovenému v článku 5 ods. 1 a 3.

Hospodársky subjekt, ktorý sprístupňuje regulovaný prekursor výbušnín inému hospodárskemu subjektu, informuje tento hospodársky subjekt, že nadobúdanie, držba alebo používanie tohto regulovaného prekursora výbušnín členmi širokej verejnosti alebo dovoz regulovaného prekursora výbušnín pre členov širokej verejnosti podlieha ohlasovacím povinnostiam podľa článku 9.

Ako sa uvádza v oddiele V, regulované prekursory výbušnín zahŕňajú akékoľvek látky uvedené v prílohách I a II k nariadeniu, s výnimkou homogénnych zmesí viac ako 5 zložiek, v ktorých je koncentrácia každej látky uvedenej v prílohe I alebo II nižšia ako 1 hm. % (článok 3 ods. 13).

To, akú konkrétnu podobu má mať povinnosť hospodárskeho subjektu informovať dodávateľský reťazec, ponecháva nariadenie na tento hospodársky subjekt. Odporúča sa, aby sa tieto informácie poskytovali v písomnej forme, aby sa tak mohlo písomne doložiť, že bol dodávateľský reťazec informovaný. Kontrolné orgány si môžu pri kontrole vyžiadať dokumentáciu o tom, či a akým spôsobom bol dodávateľský reťazec informovaný. Vďaka písomným informáciám môžu zároveň všetci aktéri v dodávateľskom reťazci ľahšie preukázať, že dodržiavajú povinnosti, ktoré im z nariadenia vyplývajú.

Hospodársky subjekt by mohol uviesť informácie v karte bezpečnostných údajov vypracovanej v súlade s prílohou II k nariadeniu (ES) č. 1907/2006 ⁽¹³⁾ (nariadenie REACH), konkrétne v jej oddiele 15 o regulačných informáciách. Karta bezpečnostných údajov má tú výhodu, že sa bežne používa v chemickom priemysle, čo znamená, že mnohé hospodárske subjekty sú zvyknuté dostávať najaktuálnejšie informácie práve prostredníctvom karty bezpečnostných údajov. V článku

⁽¹³⁾ Pozri napríklad článok 7 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2012/18/EÚ zo 4. júla 2012 o kontrole nebezpečenstiev závažných havárií s prítomnosťou nebezpečných látok (Ú. v. EÚ L 197, 24.7.2012, s. 1).

⁽¹³⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 z 18. decembra 2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemických látok (REACH) a o zriadení Európskej chemickej agentúry, o zmene a doplnení smernice 1999/45/ES a o zrušení nariadenia Rady (EHS) č. 793/93 a nariadenia Komisie (ES) č. 1488/94, smernice Rady 76/769/EHS a smerníc Komisie 91/155/EHS, 93/67/EHS, 93/105/ES a 2000/21/ES (Ú. v. EÚ L 396, 30.12.2006, s. 1).

31 ods. 9 a článku 32 nariadenia REACH sa hospodárskym subjektom⁽¹⁴⁾, ktoré iným hospodárskym subjektom⁽¹⁵⁾ dodávajú látku alebo zmes, ukladá povinnosť bezodkladne aktualizovať informácie v karte bezpečnostných údajov, okrem iného vtedy, keď sú k dispozícii nové informácie, ktoré môžu ovplyvniť opatrenia na manažment rizík, resp. nové informácie o nebezpečnosti, alebo ak bolo uložené obmedzenie. Následný hospodársky subjekt možno informovať aj iným spôsobom, napr. uvedením informácií na faktúre, v zmluve alebo na dodacom liste.

Návrh znenia informácií určených pre dodávateľský reťazec

V prípade obmedzených prekursorov výbušnín:

„Nadobúdanie, dovoz, držba alebo používanie tohto výrobku širokou verejnosťou je obmedzené nariadením (EÚ) 2019/1148. Všetky podozrivé transakcie a zmiznutia a odcudzenia značného množstva by sa mali ohlásiť príslušnému vnútroštátnemu kontaktnému miestu. Pozri https://ec.europa.eu/home-affairs/sites/homeaffairs/files/what-we-do/policies/crisis-and-terrorism/explosives/explosives-precursors/docs/list_of_competent_authorities_and_national_contact_points_en.pdf.“

V prípade regulovaných prekursorov výbušnín, ktoré nie sú obmedzené:

„Tento výrobok upravuje nariadenie (EÚ) 2019/1148: všetky podozrivé transakcie a zmiznutia a odcudzenia značného množstva by sa mali ohlásiť príslušnému vnútroštátnemu kontaktnému miestu. Pozri https://ec.europa.eu/home-affairs/sites/homeaffairs/files/what-we-do/policies/crisis-and-terrorism/explosives/explosives-precursors/docs/list_of_competent_authorities_and_national_contact_points_en.pdf.“

VI.2. Predaj profesionálnym používateľom alebo členom širokej verejnosti

Článok 7 ods. 2: Hospodársky subjekt, ktorý sprístupňuje regulovaný prekursor výbušnín profesionálnemu používateľovi alebo členovi širokej verejnosti, zabezpečí preukázanie a musí byť schopný preukázať vnútroštátnym kontrolným orgánom uvedeným v článku 11, že jeho zamestnanci podieľajúci sa na predaji regulovaných prekursorov výbušnín sú:

- a) oboznámení s tým, ktoré z výrobkov, ktoré sprístupňuje, obsahujú regulované prekursory výbušnín;
- b) vyškolení, pokiaľ ide o povinnosti podľa článkov 5 až 9.

Oboznámenie zamestnancov s výrobkami, ktoré obsahujú regulované prekursory výbušnín, by mohli hospodárske subjekty zabezpečiť tak, že by informácie o tom, že daný výrobok obsahuje prekursor výbušnín, uviedli v čiarovom kóde tohto výrobku. Okrem toho by mohli hospodárske subjekty vyhotoviť pre svojich zamestnancov plagáty (bez toho, aby boli tieto plagáty verejne prístupné) so zoznamom výrobkov, ktoré predávajú a ktoré obsahujú takéto regulované prekursory výbušnín. Ďalšou z metód je umiestniť do regálov namiesto výrobkov, ktoré obsahujú regulované prekursory výbušnín, atrapy takýchto výrobkov. Pri predaji by museli zamestnanci vyzdvihnúť skutočné výrobky v sklade, čo by ich upozornilo na skutočnosť, že ide o výrobok, na ktorý sa vzťahujú osobitné povinnosti. Prípadne by mohli byť výrobky, ktoré obsahujú regulované prekursory výbušnín, umiestnené za predajným pultom, t. j. neboli by voľne prístupné, a na ich nadobudnutie by bola potrebná interakcia so zamestnancami. Na základe viacerých právnych predpisov sa vyžaduje aj pravidelné vyškolenie. Napríklad na základe právnych predpisov v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci⁽¹⁶⁾ sa v určitých prípadoch vyžaduje, aby boli zamestnanci náležite vyškolení v súvislosti s primeranými preventívnymi opatreniami a krokmi, ktoré by mali v záujme vlastnej ochrany prijať pri manipulácii s nebezpečnými chemickými látkami na pracovisku. Vyškolenie požadované na základe článku 7 ods. 2 by sa mohlo spojiť s takouto inštrukciou v oblasti ochrany zdravia a bezpečnosti.

VI.3. Opatrenia online trhov na informovanie svojich používateľov

Článok 7 ods. 3: Online trh prijme opatrenia na zabezpečenie toho, aby boli jeho používatelia pri sprístupňovaní regulovaných prekursorov výbušnín prostredníctvom jeho služieb informovaní o svojich povinnostiach podľa tohto nariadenia.

V záujme dodržiavania ustanovení článku 7 ods. 3 by mali online trhy poskytovať informácie o povinnostiach vyplývajúcich z tohto nariadenia zrozumiteľným a účinným spôsobom (pozri odôvodnenie 15). Požiadavka zrozumiteľnosti implikuje, že predmetné informácie by mali byť predovšetkým konkrétne a ľahko pochopiteľné. Požiadavka účinnosti implikuje predovšetkým to, že informácie by sa mali poskytovať proaktívne, včas a dostupným spôsobom. Nových používateľov by mohli preto online trhy tam, kde je to možné, informovať o ich povinnostiach vo fáze

⁽¹⁴⁾ Tieto hospodárske subjekty sú zahrnuté do vymedzenia pojmu „dodávateľ“ podľa článku 3 bod 32 nariadenia REACH.

⁽¹⁵⁾ Tieto hospodárske subjekty sú zahrnuté do vymedzenia pojmu „prijemca“ podľa článku 3 bod 34 nariadenia REACH.

⁽¹⁶⁾ Pozri napríklad článok 8 smernice Rady 98/24/ES zo 7. apríla 1998 o ochrane zdravia a bezpečnosti pracovníkov pred rizikami súvisiacimi s chemickými faktormi pri práci (Ú. v. ES L 131, 5.5.1998. s. 11).

registrácie na platforme, resp. nahrávania zalistovaných výrobkov, t. j. pred samotným sprístupnením regulovaných prekursorov výbušnín. Informácie o povinnostiach príslušných používateľov podľa nariadenia vrátane informácií o tom, ako ohlasovať podozrivé transakcie a zmiznutia a odcudzenia značného množstva by mohli online trhy zahrnúť aj do svojho mandátu a do často kladených otázok (alebo podobných dokumentov).

ODDIEL VII

BEZPEČNOSŤ SKLADOVANIA

Nariadenie (článok 12) od Komisie vyžaduje, aby poskytla informácie o opatreniach týkajúcich sa skladovania, ktorými sa zabezpečí, aby bol regulovaný prekursor výbušnín bezpečne uskladnený. Tento oddiel poskytuje v tomto zmysle usmernenie pre členov širokej verejnosti, profesionálnych používateľov a hospodárske subjekty.

VII.1. Odporúčania pre členov širokej verejnosti

Existencia opatrení na zaistenie bezpečného skladovania je jednou z okolností, ktoré príslušný orgán podľa článku 6 ods. 1 písm. d) nariadenia zohľadňuje pri posudzovaní žiadosti člena širokej verejnosti o vydanie povolenia na nadobudnutie obmedzeného prekursora výbušnín. Príslušným orgánom sa odporúča, aby zvážili, či boli zavedené viaceré alebo všetky z nasledujúcich opatrení, ktoré majú zaistiť bezpečné skladovanie:

- Prístup do skladovacích priestorov bude kontrolovaný, napr. obmedzený prekursor výbušnín sa bude uchovávať v uzamknutej miestnosti alebo skrini.
- Prístup k objektu je obmedzený, napr. montážou brán okolo objektu.
- Ľahko prístupné miesta okolo objektu sú osvetlené.
- Na dverách, oknách na prízemí a všetkých ďalších ľahko prístupných oknách sú namontované zámky.
- Je nainštalovaný bezpečnostný alarm.
- Je zabezpečené monitorovanie kamerovým systémom.

Opatrenia, ktoré by členovia širokej verejnosti mohli prijať na zaistenie väčšej bezpečnosti svojich skladovacích priestorov, závisia od viacerých faktorov, napr. od množstva obmedzených prekursorov výbušnín, ktoré majú v držbe, hmotnostnej koncentrácie obmedzených prekursorov výbušnín, ktoré majú v držbe, potenciálnych kombinácií obmedzených prekursorov výbušnín, ktoré majú v držbe atď.

VII.2. Odporúčania pre profesionálnych používateľov a hospodárske subjekty

Opatrenia, ktoré by hospodárske subjekty a profesionálni používatelia mohli prijať na zaistenie väčšej bezpečnosti svojich skladovacích priestorov, závisia od viacerých faktorov, napr. od veľkosti ich spoločnosti, množstva regulovaných prekursorov výbušnín, ktoré majú v držbe, hmotnostnej koncentrácie regulovaných prekursorov výbušnín, ktoré majú v držbe, potenciálnych kombinácií regulovaných prekursorov výbušnín, ktoré majú v držbe atď.

Spoločnostiam, ktoré sú zapojené do činností zahŕňajúcich regulované prekursory výbušnín sa odporúča, aby kontrolovali prístup do svojich priestorov.

Odporúča sa, aby bol prístup iných osôb (návštevníkov a dodávateľov) do priestorov spoločnosti obmedzený a monitorovaný, pokiaľ ide o priestory, v ktorých sa regulované prekursory výbušnín vyrábajú alebo uskladňujú. Spoločnostiam sa odporúča, aby vypracovali písomnú stratégiu bezpečného skladovania a zaviedli postupy, ktoré sú relevantné pre regulované prekursory výbušnín.

Spoločnosti by napríklad mohli vykonávať kontroly osôb a spoločností, ktoré navštevujú ich priestory. Spoločnosti by mohli viesť záznamy o návštevníkoch tých priestorov spoločnosti, v ktorých sa vyrábajú alebo uskladňujú regulované prekursory výbušnín.

Hoci k zneužitiu chemických látok dochádza zvyčajne až po predaji, spoločnosti si musia byť vedomé potenciálneho zneužitia alebo odcudzenia vo svojich vlastných priestoroch a musia prijať primerané opatrenia na zabezpečenie prevádzkových priestorov proti krádeži. Týmto rizikom sú ohrozené spoločnosti, ktoré pôsobia v celom dodávateľskom reťazci:

- výrobcovia
- distribútori

- poskytovatelia logistických služieb
- zákazníci

V priestoroch, v ktorých sa uskladňujú regulované prekurzory výbušnín, sa odporúča zvýšiť úroveň bezpečnosti v takej miere, v akej je to vhodné a technicky uskutočniteľné. Na zaistenie väčšej bezpečnosti svojich skladovacích priestorov by mohli hospodárske subjekty a profesionálni používatelia prijať viacero opatrení:

- Zabezpečiť sklad alebo skladovacie kletky proti vlámaniu.
- Obmedziť prístup do priestorov, v ktorých sú regulované prekurzory výbušnín uskladnené (napr. nepovoľiť prístup predavačom, praktikantom, zákazníkom, návštevníkom atď.).
- Obmedziť prístup k objektu, napríklad montážou brán okolo objektu.
- Osvetliť ľahko prístupné miesta okolo objektu.
- V maximálnej možnej miere uzamknúť dvere, okná na prízemí a všetky ďalšie ľahko prístupné okná.
- Nainštalovať systém proti vlámaniu.
- Zabezpečiť monitorovanie kamerovým systémom.
- Pravidelne kontrolovať skladové zásoby s cieľom odhaliť zmiznutie alebo odcudzenie.

Upozorňujeme, že na základe niektorých právnych predpisov v oblasti bezpečnosti ⁽¹⁷⁾ sa od určitých hospodárskych subjektov vyžaduje, aby v prípade, že sa v ich prevádzkarni nachádzajú niektoré nebezpečné látky, predložili správu o bezpečnosti. Hospodárskym subjektom, na ktoré sa vzťahuje nariadenie (EÚ) 2019/1148 o prekursoroch výbušnín a právne predpisy v oblasti bezpečnosti, sa odporúča, aby opatrenia v oblasti bezpečnosti a ochrany zahrnuli do jedného integrovaného plánu. Možno predpokladať, že opatrenia v oblasti bezpečnosti a ochrany sa budú vzájomne umocňovať.

⁽¹⁷⁾ Pozri napríklad článok 10 smernice 2012/18/EÚ o kontrole nebezpečenstiev závažných havárií s prítomnosťou nebezpečných látok.

Dodatok č. 1

Prechodné obdobia**1.1. Prechodné obdobie pre povolenia**

Nariadením (EÚ) 2019/1148 sa s účinnosťou od 1. februára 2021 ruší a nahrádza nariadenie (EÚ) 98/2013. Nariadenie vo svojom prechodnom ustanovení (článok 23) stanovuje prechodné obdobie pre povolenia v tých prípadoch, v ktorých bol režim povoľovania zavedený ešte podľa predchádzajúceho nariadenia.

Pre tie členské štáty, ktoré zaviedli režim povoľovania ešte podľa nariadenia (EÚ) č. 98/2013, sa v novom nariadení stanovuje prechodné obdobie z nariadenia (EÚ) č. 98/2013.

Článok 23 ods. 3: Bez ohľadu na odsek 2 sú povolenia, ktoré boli platne vydané podľa nariadenia (EÚ) č. 98/2013, platné buď do dátumu platnosti pôvodne uvedenej na daných povoleniach, alebo do 2. februára 2022 podľa toho, čo nastane skôr.

Článok 23 ods. 4: Všetky žiadosti o obnovenie povolení uvedených v odseku 3, ktoré boli podané 1. februára 2021 alebo po tomto dátume, sa však podávajú podľa tohto nariadenia.

Povolenia vydané pred 1. februárom 2021 zostávajú v platnosti do 2. februára 2022, pokiaľ dátum platnosti povolenia neuplynie skôr ako 2. februára 2022. Povolenia vydané podľa nariadenia (EÚ) č. 98/2013 už nie sú 2. februára 2022 alebo po tomto dátume platné, a to aj v prípade, že dátum ich platnosti uplynie neskôr ako 2. februára 2022.

Povolenia vydané 1. februára 2021 alebo po tomto dátume sú platné počas doby stanovenej členským štátom, ktorá však nepresiahne tri roky (článok 6 ods. 3).

Ak má po 1. februári 2021 člen širokej verejnosti v úmysle obnoviť si povolenie, ktoré bolo vydané pred 1. februárom 2021, postupuje v súlade s novým nariadením (a najmä v súlade s článkom 6).

Príslušným orgánom členských štátov sa odporúča, aby zabezpečili informovanosť vnútroštátnych kontrolných orgánov o prechodnom období pre povolenia, aby tak boli tieto orgány následne schopné zvyšovať informovanosť o prechodnom období počas svojich inšpekcií. Okrem toho sa členským štátom odporúča, aby informovanosť o platnosti povolenia zvýšili aj v prípade príslušných hospodárskych subjektov a online trhov, a ak je to možné aj v prípade členov širokej verejnosti.

V prípade pochybností o platnosti povolenia vydaného podľa nariadenia (EÚ) č. 98/2013 sa hospodárskym subjektom odporúča, aby sa obrátili na príslušné orgány.

1.2. Prechodné obdobie pre držbu, dovoz a používanie obmedzených prekurzorov výbušnín členmi širokej verejnosti

Nariadenie vo svojom prechodnom ustanovení (článok 23) stanovuje prechodné obdobie pre držbu, dovoz a používanie obmedzených prekurzorov výbušnín členmi širokej verejnosti, ktoré boli legálne nadobudnuté podľa nariadenia (EÚ) č. 98/2013.

Článok 23 ods. 5: Bez ohľadu na článok 5 ods. 1 sú držba, dovoz a používanie obmedzených prekurzorov výbušnín členmi širokej verejnosti, ktoré boli legálne nadobudnuté pred 1. februárom 2021, povolené do 2. februára 2022.

Toto prechodné obdobie sa netýka sprístupňovania obmedzených prekurzorov výbušnín. Preto nejde o prechodné obdobie pre hospodárske subjekty, ale len pre držbu, dovoz a používanie členmi širokej verejnosti.

Obmedzené prekurzory výbušnín legálne nadobudnuté pred 1. februárom 2021, ktoré už 1. februára 2021 a po tomto dátume nemožno viac legálne nadobudnúť, môžu členovia širokej verejnosti držať, dovážať a používať do 2. februára 2022.

Príslušným orgánom členských štátov sa odporúča, aby zabezpečili informovanosť vnútroštátnych kontrolných orgánov o prechodnom období pre držbu, dovoz a používanie obmedzených prekurzorov výbušnín členmi širokej verejnosti. Okrem toho sa členským štátom odporúča, aby tam, kde je to možné, zvýšili informovanosť o prechodnom období pre držbu, dovoz a používanie aj v prípade členov širokej verejnosti.

Príklad

Člen širokej verejnosti kúpil 15. januára 2021 nitrometán s koncentráciou 25 hm. %, ako to povoľovalo nariadenie (EÚ) č. 98/2013

Tomuto členovi širokej verejnosti je povolené tento nitrometán držať, doviesť a používať do 2. februára 2022. Sprístupňovanie tohto nitrometánu s koncentráciou 25 hm. % členovi širokej verejnosti a jeho držba, dovoz a používanie týmto členom širokej verejnosti je 2. februára 2022 a po tomto dátume povolené len s povolením za predpokladu, že členský štát zaviedol pre nitrometám režim povoľovania.

Ak by táto osoba chcela urobiť rovnakú kúpu o mesiac neskôr, teda 15. februára 2021, hospodársky subjekt by mal transakciu odmietnuť, pokiaľ člen širokej verejnosti nemá povolenie.

Dodatok č. 2

Kontrolný zoznam pre výkon inšpekcie vnútroštátnymi kontrolnými orgánmi

[dostupné len Stálemu výboru pre prekuzory]

Dodatok č. 3

Kontrolný zoznam na preukázanie súladu pre hospodárske subjekty, online trhy, profesionálnych používateľov a členov širokej verejnosti

Členské štáty sú povinné zabezpečiť zriadenie príslušných orgánov („vnútroštátnych kontrolných orgánov“) na vykonávanie kontroly a inšpekcie správneho uplatňovania článkov 5 až 9 nariadenia (článok 11) (pozri aj oddiel II a dodatok č. 2).

Kontrolný zoznam na preukázanie súladu uvedený v tomto dodatku by mohli hospodárske subjekty, online trhy, profesionálni používatelia a členovia širokej verejnosti používať ako nástroj na posúdenie toho, či sú schopní preukázať súlad s článkami 5 až 9. Je potrebné poznamenať, že vnútroštátne kontrolné orgány môžu kontrolovať aj iné záležitosti. Kontrolný zoznam preto nie je vyčerpávajúci.

3.1. Kontrolný zoznam pre hospodárske subjekty

- Informujete následný hospodársky subjekt v dodávateľskom reťazci o tom, že na výrobok, ktorý poskytuje, sa uplatňuje nariadenie (článok 7 ods. 1 a oddiel VI)? Môžete to preukázať?
- Sú vaši zamestnanci, ktorí predávajú regulované prekursorov výbušnín, oboznámení s tým, ktoré výrobky obsahujú prekursorov výbušnín, a sú zamestnanci poučení o povinnostiach, ktoré vyplývajú z nariadenia (článok 7 ods. 2 a oddiel VI)? Môžete to preukázať?
- Vykonávate vlastné overenie plnenia povinností pri predaji vrátane povinnosti zaznamenávať transakcie, a uchováвате tieto záznamy počas 18 mesiacov od dátumu transakcie (článok 8 a oddiel IV) ⁽¹⁸⁾? Môžete to preukázať?
- Zaviedli ste postupy na odhaľovanie podozrivých transakcií (článok 9 ods. 2 a oddiel V)? Môžete to preukázať?
- Ohlasujete podozrivé transakcie do 24 hodín od ich odhalenia (článok 9 ods. 4 a oddiel V)? Môžete preukázať, že viete, ako ohlásiť podozrivé transakcie?
- Ohlasujete zmiznutia a odcudzenia značného množstva regulovaných prekursorov výbušnín do 24 hodín od ich odhalenia (článok 9 ods. 5 a oddiel V)? Môžete preukázať, že viete, ako ohlásiť zmiznutia a odcudzenia značného množstva?

3.2. Kontrolný zoznam pre online trhy

- Prijímate opatrenia na zabezpečenie toho, aby boli vaši používatelia pri sprístupňovaní regulovaných prekursorov výbušnín prostredníctvom vašich služieb informovaní o svojich povinnostiach podľa tohto nariadenia (článok 7 ods. 3 a oddiel VI)? Môžete to preukázať?
- Prijímate opatrenia, ktoré pomôžu zabezpečiť, aby vaši používatelia pri sprístupňovaní obmedzených prekursorov výbušnín prostredníctvom vašich služieb dodržiavali svoje povinnosti podľa článku 8 (článok 8 ods. 5 a oddiel IV)? Môžete to preukázať?
- Zaviedli ste náležité, vhodné a primerané postupy na odhaľovanie podozrivých transakcií (článok 9 ods. 2 a oddiel V)? Môžete to preukázať?
- Ohlasujete podozrivé transakcie do 24 hodín od chvíle, keď ste sa začali domnievať, že transakcia je podozrivá (článok 9 ods. 4 a oddiel V)? Môžete preukázať, že viete, ako ohlásiť podozrivé transakcie?

3.3. Kontrolný zoznam pre profesionálnych používateľov

- Ohlasujete zmiznutia a odcudzenia značného množstva regulovaných prekursorov výbušnín do 24 hodín od ich odhalenia (článok 9 ods. 5 a oddiel V)? Môžete preukázať, že viete, ako ohlásiť zmiznutia a odcudzenia značného množstva?

3.4. Kontrolný zoznam pre členov širokej verejnosti

- Dovážate, držíte alebo používate obmedzené prekursorov výbušnín, a ak áno, máte na tento účel povolenie (článok 5)? Môžete to preukázať?

⁽¹⁸⁾ Malo by sa tak robiť v súlade so všeobecným nariadením o ochrane údajov, pozri oddiel IV.

-
- Ohlasujete zmiznutia a odcudzenia značného množstva regulovaných prekurzorov výbušnín, ktoré ste nadobudli, do 24 hodín od ich odhalenia (článok 9 ods. 6 a oddiel V)? Môžete preukázať, že viete, ako ohlásiť zmiznutia a odcudzenia značného množstva?

Dodatok č. 4

Vzor cezhraničného oznámenia

[dostupné len Stálemu výboru pre prekursor]

Dodatok č. 5

Ďalšie usmernenie a iné názvy látok v prílohách k nariadeniu**5.1. Ďalšie usmernenie týkajúce sa konkrétnych látok****Dusičnan amónny**

- Obsah dusičnanu amónneho je vyjadrený ako obsah dusíka (N), pretože dusičnan amónny je zložkou hnojív, v ktorých je obsah dusíka relevantným parametrom. Pre ostatné výrobky však tento spôsob vyjadrenia obsahu dusičnanu amónneho nie je relevantný. Ako sa uvádza v prílohe I k nariadeniu, 16 hm. % dusíka vo vzťahu k dusičnanu amónnemu zodpovedá 45,7 hm. % dusičnanu amónneho.
- Nariadením 2019/1148 sa dusičnan amónny zahrnul ako obmedzený prekursor výbušnín do prílohy I. Príslušné odseky nariadenia (ES) č. 1907/2006 (REACH) týkajúce sa obmedzenia pri uvádzaní dusičnanu amónneho na trh, sa preto vypustili ⁽¹⁹⁾.

Dusičnan amónno-vápenatý

- Hoci sa v prílohe II odkazuje na dusičnan amónno-vápenatý (CAS číslo 15245-12-2), táto položka sa vzťahuje na „dusičnan amónno-vápenatý“ alebo „amónno-vápenatú soľ kyseliny dusičnej“, alternatívne názvy uvedené v registračnej dokumentácii podľa nariadenia REACH a zahrnuté do databázy ECHA pre túto látku ⁽²⁰⁾ (chemický vzorec $5\text{Ca}(\text{NO}_3)_2 \cdot \text{NH}_4\text{NO}_3 \cdot 10\text{H}_2\text{O}$).

Práškové magnálie

- Magnálie je zmes (zliatina) hliníka (CAS číslo 7429-90-5) a horčíka (CAS číslo 7439-95-4), oba sú uvedené v prílohe II k nariadeniu. Preto práškové magnálie (veľkosť častíc < 200 µm), ako aj výrobky obsahujúce ≥ 70 % takéhoto prášku podliehajú ohlasovacím povinnostiam podľa nariadenia.

Dusíkaté hnojivá

- V nariadení (EÚ) 2019/1148 sa v prílohe II uvádzajú bežné dusičnanové soli používané v dusíkatých hnojivách, čo znamená, že takéto hnojivá podliehajú ohlasovacím povinnostiam podľa článku 9 nariadenia. Najväčšie obavy vzbudzujú hnojivá obsahujúce veľké množstvá týchto dusičnanov. Ich odcudzeniu a zmiznutiu možno zabrániť tak, že sa budú tieto hnojivá uchovávať na miestach, ktoré nie sú pre neoprávnené osoby ľahko prístupné, pokiaľ je to vzhľadom na bežnú manipuláciu s nimi možné. K odhaleniu ich odcudzenia alebo zmiznutia môže prispieť inventarizácia a pravidelná kontrola skladových zásob.
- Niektoré členské štáty mohli zaviesť pravidlá, uplatniteľné na skladovanie hnojív. Okrem toho treba poznamenať, že poradenské materiály k bezpečnému skladovaniu hnojív vydáva aj odvetvie výroby hnojív, ako aj mnohé orgány. V tejto súvislosti môžete požiadať svojho dodávateľa o poradenstvo alebo sa môžete obrátiť na príslušný orgán vo vašej krajine alebo ríione.

Nitrometán

- Obsah nitrometánu v zmesiach s metanolom a olejom, resp. olejmi, ktorý je určený ako palivo pre modelárske motory, sa často uvádza v percentách objemu. V praxi je náročné odvodiť zodpovedajúci obsah nitrometánu v percentách hmotnosti, pretože vo väčšine prípadov nie sú parametre prepočtu známe. Na účely nariadenia (EÚ) 2019/1148 možno preto zmesi palív s obsahom metanolu, nitrometánu a oleja, resp. olejov určené na použitie v modelárskych motoroch, s obsahom najviac 12 objemových % nitrometánu, považovať za zmesi obsahujúce najviac 16 hmotnostných % nitrometánu.

⁽¹⁹⁾ Pozri článok 18 nariadenia (EÚ) 2019/1148. Položka 58 slúpec 2 ods. 1 nariadenia (ES) č. 1907/2006 (REACH) zostáva, pričom uvádza, že dusičnan amónny „sa nesmie po prvýkrát uviesť na trh po 27. júni 2010 ako látka ani v zmesiach, ktoré obsahujú viac ako 28 % hmotnosti dusíka vo vzťahu k dusičnanu amónnemu, s určením na použitie ako jednozložkové alebo viaczložkové tuhé hnojivo, pokiaľ takéto hnojivo nespĺňa technické ustanovenia pre hnojivá s vysokým obsahom dusičnanu amónneho, ktoré sú stanovené v prílohe III k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 2003/2003.“ Dusičnan amónny sa takisto výslovne uvádza v smernici 2012/18/EÚ o kontrole nebezpečností závažných havárií s prítomnosťou nebezpečných látok (body 1 až 4 časti 2 prílohy I).

⁽²⁰⁾ <http://echa.europa.eu/substance-information/-/substanceinfo/100.035.702>

5.2. Iné názvy konkrétnych látok

Ďalej uvedenými názvami možno tiež bežne odkazovať na látky uvedené v prílohách k nariadeniu. Tieto zoznamy nie sú vyčerpávajúce a sú určené len na referenčné účely. Ďalšie informácie vrátane ďalších synonym možno nájsť online v zozname klasifikácie a označovania Európskej chemickej agentúry ⁽²¹⁾.

Iné názvy látok uvedených v prílohe I	Iné názvy látok uvedených v prílohe II
Peroxid vodíka: — Peroxid — Dioxidán — Dioxid vodíka Nitrometán — Nitrokarbol Kyselina dusičná — Lúčavka — Dymivá kyselina dusičná Chloristany: — Chloristan — Perchlorát Chlorečnany: — Chlorečnan	Hexamín — Metenamín — Hexametyléntetramín — Urotropín Acetón — Propanón — Propán-2-ón — 2-propanón

⁽²¹⁾ Pozri: <https://echa.europa.eu/information-on-chemicals/cl-inventory-database>.